

# Alacsony és csökkentett alkoholfokú italok





## Alacsony és csökkentett alkoholfokú italok

- Vannak olyan alkoholos italok, amelyek a szokásos és általános 40%-os ,spirit' alkoholtartalomnál **kisebb erősséggel** kerülnek **elfogyasztásra**. Fontos hangsúlyozni, hogy **az ital fogyasztása szempontjából** vizsgáljuk a kérdést, és nem azt nézzük, hogy ezek az italok milyen alkoholfokkal kerülnek gyártásra/palackozásra (ha egyáltalán ilyen formában palackozzák őket).
- Két típust különböztetünk meg:
- **Alacsony alkoholfokú** italok: amelyek eleve ezzel az alkoholfokkal készültek, legyen a megjelenési formájuk palackozott ital, a fogyasztás időpontjában készített koktél/longdrink, vagy ,előkevert' koktél/longdrink, ún. Ready-to-Drink (RTD)
  - **Csökkentett alkoholfokú** italok: amelyek alapváltozata normal spirit erősségű, rendszerint 40%-os, de készítenek belőle kisebb alkoholfokú változatot olyan fogyasztási helyzetekre, amikor a fogyasztó az ital ízét élvezni szeretné, de az alkoholbevittelt tudatosan csökkenti; pl. a „Light” whisky vagy gin változatok 20%-os alkoholfokkal.





# Alacsony alkoholfokú italok

A kitöltött, fogyasztásra kész italokat, a fogyasztási alkoholfoktól függően az alábbi csoportokba osztjuk:

1. Erősebb sör ill. kisfröccs erősségű italok (4-8% alk. tartalom)
2. Bor erősségű italok (10-16% alk. tartalom)
3. Likőrök és likőr erősségű italok (18-30% alk. tartalom)
4. A standard ,spirit'-ekhez közeli erősségű italok (30-35% alk. tartalom)

## 1. Erősebb sör ill. fröccs erősségű italok (4-8% alk. tartalom)

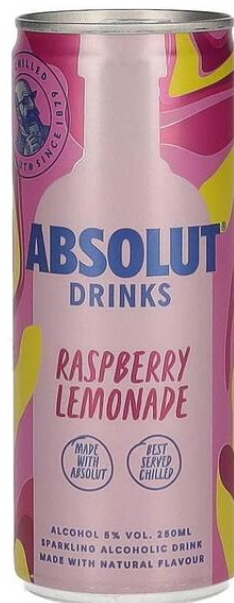
- **Longdrink-ek:** ha a 40% alkoholtartalmú ginből és az értelemszerűen 0% alkoholfokú tonikból készítünk egy **Gin & Tonic-ot**, akkor az itálnak mennyi az alkoholtartalma? **6,7%**. Hasonlóképp ennyi a **Whisky Cola** vagy a **Vodka Soda**, de ha pl. Malibu alapú longdrinket készítünk, a Malibu Cola alkoholfoka **3,5%**

<b>Gin &amp; Tonic</b>	Ital mennyiség ml	Alk. %	Alk. menny. ml	Alk. % a koktéiban
40 ml Gin	40	40%	16.0	
200 ml tonic	200	0%	0.0	
Ice Cubes	0	0%	0.0	
2 wheels lime	0	0%	0.0	
Total	240		16.0	<b>6.7%</b>

# Alacsony alkoholfokú italok



- **RTD (Ready-to-Drink):** a longdrink-ek dobozos formában, 25cl-es vagy 33-cl-es „sörösdobozban”, rendszerint sör erősséggel, 5% körüli alkoholfokkal.





## 2. Bor erősségű italok (10-16% alk. tartalom)

- **Aperitif italok:** 11%-os az Aperol és a hasonló bitter aperitivo-k, de a belőlük készült „spritiz”-ek is ilyesmi alkoholtartalmúak, mivel a prosecco is 10-12%-os, a szóda pedig nulla
- **Könnyű koktélok:** erős a rum, de jóval enyhébb egy belőle készült koktél, pl. **Mojito** alkoholtartalma = **9,7%**

Mojito	Ital mennyiség ml	Alk. %	Alk. menny. ml	Alk. % a koktéltban
45 ml White Cuban Ron	45	40%	18.0	
20 ml Fresh Lime Juice	20	0%	0.0	
6 pcs Mint Sprigs	0	0%	0.0	
2 tsp White Cane Sugar	0	0%	0.0	
Soda Water	120	0%	0.0	
<b>Total</b>	<b>185</b>		<b>18.0</b>	<b>9.7%</b>



Néhány példa még (a koktélokot az IBA – International Bartender Association – receptúrái alapján számoltuk):

Koktél	Alk. % a koktéltban	Koktél	Alk. % a koktéltban	Koktél	Alk. % a koktéltban
Cuba Libre	11.1%	John Collins	12.0%	Whiskey Sour	16.4%
Spritiz	9.7%	Moscow Mule	10.3%	Sex on the Beach	10.0%
Bloody Mary	11.8%	Paloma	12.9%	Tequila Sunrise	12.0%



- **Palackozott koktélok (Ready-To-Serve):** természetesen ez a kényelmi szegmens sem marad ki az alacsony alkoholfokú alternatívák közül. Koktél receptúrák előre elkészítve, az alkoholfok rendszerint 15% körüli.



# Alacsony alkoholfokú italok

## 3. Likőrök és likőr erősségű italok (17-30% alk. tartalom)



- **Likőrök:** a jogszabály (110/2008/EK rendelet) minimális alkoholfokot ír elő a likőrök számára, ami 15%. Mivel maximum alkoholfok nincs meghatározva, erős likőrök is léteznek (pl. a bitterek között, vagy ott az 55%-os Chartreuse), de azért a tipikus likőrök inkább 15-30% alkoholtartalommal bírnak. Pl.
  - **Krémlikőrök:** Bumbu Cream 15%, Carolans Irish Cream 17%
  - **Gyümölcslikőrök:** Peachtree őszibarack likőr 20%, Kwai Feh licsi likőr 20%, Heering Cherry cseresznye likőr 24%, De Kuyper Crème de Cassis feketeribizli likőr 15%
  - **Speciális ízesítésű likőrök:** Kahlua kávélikőr 16%, Malibu kókuszlikőr 21%, Plymouth Sloe Gin 26%
 Hozzáteve még, hogy sok esetben a likőrök koktélokba, long drinkekbe kerülnek, ami a fogyasztási alkoholfokot tovább csökkenti.
- **Bor aperitif** (más néven ízesített bor): szabályozza az 1601/91/EGK rendelet; két típusa:
  - **Ízesített bor:** ha adnak hozzá alkoholt (14,5-22% tényleges alkoholtartalom) – ilyen a kötelezően ürmőtartalmú vermut 15-18% alkoholtartalommal, vagy a kínafakéreggel ízesített Lillet, ami 17%-os
  - **Ízesített boralapú ital:** nem adnak hozzá alkoholt (7-14,5% tényleges alkoholtartalom) – pl. Sangria 12% alkoholtartalommal





- Közepesen erős koktélok:** értelemszerűen magasabb az alkohol aránya a könnyű koktélokhoz képest, de még mindig fele körüli, mint a normal spirit-eké. Pl:

<b>Cosmopolitan</b>	Ital mennyiség ml	Alk. %	Alk. menny. ml	Alk. % a koktéiban
40 ml Vodka Citron	40	40%	16.0	
15 ml Cointreau	15	40%	6.0	
15 ml Fresh Lime Juice	15	0%	0.0	
30 ml Cranberry Juice	30	0%	0.0	
Total	100		22.0	<b>22.0%</b>



Bőséges a kínálat hasonló erősségű koktélokból, vannak rum, vodka, whisky alapúak is. Talán elsőre meglepő, de a „méregerősnek” titulált Long Island Iced Tea alkoholtartalma sem több 21,4%-nál, bár az igaz, hogy azért 7,5cl spirit van benne.

<b>Koktél</b>	<b>Alk. % a koktéiban</b>	<b>Koktél</b>	<b>Alk. % a koktéiban</b>	<b>Koktél</b>	<b>Alk. % a koktéiban</b>
Gin Fizz	17.1%	Pina Colada	15.4%	Long Island Iced Tea	21.4%
Cosmopolitan	22.0%	Espresso Martini	21.3%	Penicillin	24.0%





#### 4. A standard ,spirit'-ekhez közeli erősségű italok (30-38% alk. tartalom)

- **Erősebb likőrök / enyhébb bitterek:** mindkét kategóriánál 15% a minimális alkoholtartalom, így a 30-38%-os tartományban is találunk ilyen italokat. Pl:

Amaro Ramazzotti bitter – 30%

Becherovka – 38%

De Kuyper Amaretto mandula likőr – 30%

Mandarin Napoléon cognac alapú mandarin likőr – 38%



De ide esik a Jaegermeister (35%), a fahéjas, kanadai whisky alapú Fireball (33%), a Galliano Vanilla likőr (30%), és még számtalan példát találunk.

**A konkrét alkoholtartalom megválasztása tudatos, gyakran hosszú kísérletezés eredménye, hogy olyan ital jöjjön létre, melynek összetevői, ízesítése és alkoholtartalma egy tökéletes ízharmóniát alkot.**

# Alacsony alkoholfokú italok

- **Ízesítések:** a 110/2008/EK a vodka kivételével kifejezetten **tiltja az ízesítéseket a hivatalos kategória-megnevezés alatt**, és előír minimális alkoholtartalmat, pl: rum, vodka, gin 37,5%; whisky 40%, brandy 36%. Amennyiben ezen alappárlatokat felhasználva készítenek ízesítéseket, akkor **a jogi megnevezés nem lehet többé „rum”, „brandy” vagy „whisky”**, és értelemszerűen az alkoholtartalom-megkötés sem kötelező érvényű, de ettől még az **alapital ízelményét adják, valamilyen azzal harmonizáló ízesítéssel**. Rendkívül divatosak manapság az ilyen ízesítés-verziók az összes létező kategóriában.





- **Erősebb koktélok:** klasszikus koktélból is van jó néhány, a variációk száma pedig végtelen. A könnyedebb koktélok mellett létrejöttek olyanok is, amelyek **alkoholfoka csak kissé csökken a receptúrában, ízében viszont egy új ital születik.**

Az egyik ilyen klasszikus az **Old Fasioned:**



<b>Old Fasioned</b>	Ital mennyiség ml	Alk. %	Alk. menny. ml	Alk. % a koktéiban
45 ml Bourbon or Rye Whiskey	45	40%	18.0	
1 Sugar Cube	0	0%	0.0	
Few Dashes Angostura Bitters	3	45%	1.4	
Few Dashes Plain Water	3	0%	0.0	
Total	51		19.4	<b>37.9%</b>

Hasonló koktélok:

<b>Koktél</b>	<b>Alk. % a koktéiban</b>	<b>Koktél</b>	<b>Alk. % a koktéiban</b>
Daiquiri	30.0%	Manhattan	33.9%
Martini	36.9%	Old Fasioned	37.9%
Negroni	27.7%	Margarita	29.4%



# Csökkentett alkoholfokú italok

**Csökkentett** alkoholfokúnak („light”) azokat az italokat tekintjük, melyek alappárlata standard (rendszerint 40%) erősségűek, és az alacsonyabb alkoholfokkal nem egy új ízvariációt hoznak létre, hanem az **alkoholtartalmat csökkentik az alap ízvilág megtartása mellett.**

- A fő kihívás az, hogy magának az alkoholnak is van íze (édeskés és a benne lévő észterek következtében enyhén gyümölcsös, gabonás – attól függően, hogy mi az alapanyag) és van textúrája (krémességet ad az italhoz). Tehát a **változatlan ízvilág az összetevők** (a házasítás, a fűszernövények) **megváltoztatott arányával** biztosítható.
- Feltehetjük azt a kérdést is, hogy miért kérjek én egy whisky-kólát vagy egy gin-tonikot „light”-ból, mikor kérhetem az egyszerűen 2cl whisky-vel vagy ginnel, ha kevesebb alkoholt akarok fogyasztani. Igen, de úgy a whisky-kóla vagy a gin-tonik nem lesz megszokott ízű! Pontosan a megváltozott spirit – soft drink arány miatt. Viszont ha „light whisky” vagy „light gin” a választásom, akkor éppúgy 4cl-t kapok az italba, mint normál esetben, tehát **az íze érvényesül, de az alkoholtartalom csak a fele.**
- A **konceptió újszerű**, nem is minden piacon jelentek még meg csökkentett alkoholtartalmú, „light” verziók, és főképp nem keverendő az amerikai whiskey-nél használatos „light” kifejezéssel, ami pont a fordítottját jelenti: a whiskey erős, az íze „light” ...hát, nem könnyű eligazodni!
- Jogilag ezek az italok nem hívhatóak „whisky”-nek vagy „gin”-nek, hiszen alkoholtartalmuk a definiált minimum alá csökkent. **Jogi megnevezésük** innentől **„spirit drink”**.

# Csökkentett alkoholfokú italok



A Ballantine's Light és a Beefeater Light verziók 20% alkoholtartalommal bírnak, de megtartották az eredeti italok ízjegyeit. A „whisky”-nél a házasítás és összetevők aránya más, a „gin”-nél fűszernövények azonosak, de a lepárlási technika más.

A kategória élénkül, példa erre még a Hayman's London Light gin-alternatíva 12.5%-os alkohollal, vagy a 12%-os Quarter London Dry.